

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

ПРОГРАМА
фахового вступного випробування
для здобуття освітнього ступеня магістра
на основі здобутого освітнього ступеня бакалавра,
магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)

галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
спеціальність	071 «Облік і оподаткування»
освітня програма	«Облік і податковий консалтинг»

Київ 2021

ВСТУП

Програму фахового вступного випробування для здобуття освітнього ступеня магістра за галуззю знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» освітньою програмою «Облік і податковий консалтинг» розроблено згідно із вимогами «Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту)», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 20.01.1998 р. № 65, Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII.

Метою програми є забезпечення вступників необхідною інформацією щодо структури і змісту вступних випробувань, а також створення необхідних умов для оцінки знань, здобутих ними у процесі навчання за освітньо-професійною програмою підготовки бакалаврів.

Програма вступних випробувань містить такі розділи:

1. Фінансовий облік.
2. Управлінський облік.
3. Аналіз господарської діяльності.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

РОЗДІЛ 1. ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК

Основи побудови фінансового обліку. Сутність, предмет та об'єкти фінансового обліку. Організація фінансового обліку на підприємстві. Нормативне регулювання фінансового обліку.

Облік грошових коштів. Облік готівки у касі у національній валюті. Облік готівки у касі в іноземній валюті. Форми безготівкових розрахунків. Облік коштів на поточних та інших рахунках у банках в національній та іноземних валютах. Облік інших грошових коштів.

Облік дебіторської заборгованості. Визнання, класифікація та оцінка дебіторської заборгованості. Облік поточної дебіторської заборгованості. Облік розрахунків з покупцями і замовниками. Облік заборгованості за одержаними короткостроковими векселями. Облік розрахунків за виданими авансами. Облік розрахунків за нарахованими доходами. Облік розрахунків за претензіями. Облік розрахунків із підзвітними особами. Облік розрахунків за відшкодуванням завданих збитків. Облік розрахунків з іншими дебіторами. Облік розрахунків з державними цільовими фондами. Облік резерву сумнівних боргів.

Облік довгострокової дебіторської заборгованості: облік заборгованості за майно, що передане у фінансову оренду, облік заборгованості за одержаними довгостроковими векселями, облік іншої довгострокової дебіторської заборгованості.

Інвентаризація розрахунків з дебіторами.

Облік запасів. Визначення, визнання, класифікація та оцінка запасів.

Документальне оформлення руху виробничих запасів. Облік виробничих запасів у місцях зберігання. Синтетичний та аналітичний облік виробничих запасів. Облік малоцінних та швидкозношуваних предметів. Облік незавершеного виробництва, браку, напівфабрикатів та готової продукції.

Облік товарів. Інвентаризація запасів та облік її результатів.

Облік основних засобів. Визначення, визнання, класифікація та оцінка основних засобів. Амортизація основних засобів. Зменшення корисності основних засобів.

Документальне оформлення операцій з основними засобами. Аналітичний облік основних засобів. Облік надходження і вибуття основних засобів. Облік ремонтів та поліпшення основних засобів. Облік переоцінки основних засобів. Облік амортизації (зносу) основних засобів. Облік інвестиційної нерухомості.

Облік операцій операційної оренди у орендодавця та орендаря. Облік операцій фінансової оренди у орендодавця та орендаря.

Облік інших необоротних матеріальних активів.

Інвентаризація основних засобів та інших необоротних матеріальних активів та облік її результатів.

Облік нематеріальних активів. Визначення, визнання, класифікація та оцінка нематеріальних активів. Переоцінка нематеріальних активів. Амортизація нематеріальних активів. Зменшення корисності нематеріальних активів. Документальне оформлення операцій з нематеріальними активами. Синтетичний і аналітичний облік нематеріальних активів.

Облік фінансових інвестицій. Визнання, класифікація та оцінка фінансових інвестицій.

Облік поточних фінансових інвестицій. Облік довгострокових фінансових інвестицій: облік фінансових інвестицій, що надають право власності; облік фінансових інвестицій за методом участі в капіталі; облік фінансових інвестицій до погашення.

Облік витрат майбутніх періодів.

Облік зобов'язань. Визначення, визнання, класифікація та оцінка зобов'язань і забезпечень.

Облік поточних зобов'язань. Облік розрахунків із постачальниками та підрядниками. Облік зобов'язань за виданими векселями. Облік короткострокових позик. Облік розрахунків за виплатами працівникам. Облік розрахунків зі страхування. Облік розрахунків за податками та іншими обов'язковими платежами. Облік розрахунків за одержаними авансами. Облік розрахунків за нарахованими відсотками. Облік розрахунків з іншими кредиторами. Облік розрахунків з учасниками. Облік поточних забезпечень.

Облік довгострокових зобов'язань: облік довгострокових позик.
Облік довгострокових зобов'язань за облігаціями та з фінансової оренди.
Облік довгострокових забезпечень.

Облік доходів майбутніх періодів.

Інвентаризація зобов'язань та облік її результатів.

Облік доходів, витрат і фінансових результатів діяльності.

Визначення, класифікація та оцінка доходів. Облік доходів від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Облік інших операційних доходів. Облік фінансових доходів. Облік інших доходів.

Визначення та склад витрат. Облік витрат операційної діяльності. Облік фінансових витрат. Облік інших витрат діяльності. Облік витрат з податку на прибуток. Облік відстрочених податкових активів і відстрочених податкових зобов'язань.

Облік фінансових результатів. Облік прибутку, використаного у звітному періоді.

Облік власного капіталу. Визначення та структура власного капіталу. Облік зареєстрованого капіталу. Облік капіталу в дооцінках. Облік резервного капіталу. Облік неоплаченого капіталу. Облік вилученого капіталу. Облік додаткового капіталу. Облік нерозподіленого прибутку (непокритих збитків) як складової власного капіталу.

Фінансова звітність підприємств. Склад, якісні характеристики та принципи фінансової звітності. Загальний порядок підготовки та складання фінансової звітності. Подання і оприлюднення фінансової звітності.

Баланс (звіт про фінансовий стан). Мета, призначення, структура та методика складання балансу (звіту про фінансовий стан) за формою №1.

Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід). Мета, призначення, структура та методика складання звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) за формою № 2.

Звіт про рух грошових коштів. Мета, призначення, структура та методика складання звіту про рух грошових коштів за формою № 3 та формою № 3-н.

Звіт про власний капітал. Мета складання звіту про власний капітал, його структура та методика складання.

Примітки до річної фінансової звітності: мета і загальна характеристика. Методика складання форми № 5 «Примітки до річної фінансової звітності».

Фінансова звітність за сегментами. Мета складання звітності за сегментами, її структура. Критерії визнання та види звітних сегментів.

Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах. Визначення облікової політики, облікової оцінки, події після дати балансу. Виправлення помилок, допущених при складанні фінансових звітів у попередніх періодах.

Консолідована і зведена фінансова звітність. Склад консолідованої фінансової звітності та загальний порядок її складання.

Спрощена фінансова звітність. Мета складання спрощеного фінансового звіту малого підприємства. Методика складання балансу за формою № 1-м та звіту про фінансові результати за формою № 2-м. Методика складання балансу за формою № 1-мс та звіту про фінансові результати за формою № 2-мс.

РОЗДІЛ 2. УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК

Мета, зміст і організація управлінського обліку. Предмет, метод об'єкти та принципи управлінського обліку. Користувачі облікової інформації. Відмінності управлінського від фінансового обліку. Інтегрована та автономна системи управлінського обліку. Професійні організації та етичні норми фахівців з управлінського обліку.

Класифікація та поведінка затрат і доходів. Класифікація затрат з метою оцінки запасів та визначення фінансового результату діяльності підприємства. Класифікація затрат з метою прогнозування, бюджетування й контролю діяльності підприємств. Класифікація затрат для прийняття управлінських рішень. Поведінка та функція затрат. Методи визначення функції затрат. Класифікація, поведінка та функція доходів.

Суть собівартості та завдання калькулювання собівартості продукції. Об'єкти обліку та об'єкти калькулювання. Види собівартості. Методи обліку затрат на виробництво: залежно від об'єкта обліку затрат, залежно від повноти включення затрат у собівартість продукції, залежно від оперативності обліку та методу контролю затрат. Напівфабрикатний та безнапівфабрикатний варіанти зведеного обліку затрат. Способи калькулювання собівартості продукції. Калькулювання собівартості за прямою ознакою, способом додавання затрат, способом вилучення затрат. Коефіцієнтний, комбінований та нормативний способи калькулювання собівартості. Види калькуляцій.

Системи і методи калькулювання затрат. Сутність системи і калькулювання собівартості за повними затратами. Облік прямих затрат. Облік непрямих затрат і порядок віднесення їх на собівартість продукції.

Калькулювання виробничої собівартості продукції. Калькулювання собівартості реалізації продукції. Облік невиробничих затрат. Класифікація та оцінка браку продукції. Оцінка зворотних відходів. Облік затрат допоміжних виробництв і порядок їх розподілу. Калькулювання собівартості продукції за видами діяльності (АВС-метод).

Порядок формування собівартості за методом директ-костингу. Простий директ-костинг. Розвинутий директ-костинг.

Форми внутрішньої звітності для визначення фінансового результату в системі простого та розвинутого директ-костингу.

Особливості визначення фінансового результату в системі обліку і калькулювання за неповними затратами.

Аналіз взаємозв'язку «затрати – обсяг діяльності – прибуток». Економічна модель взаємозв'язку «затрати – обсяг – прибуток». Бухгалтерська модель взаємозв'язку «затрати – обсяг – прибуток».

Методи визначення точки беззбитковості: математичний метод, метод маржинального доходу, графічний метод. Термін досягнення точки беззбитковості та рівень завантаження в точці беззбитковості.

Поріг рентабельності, запас фінансової міцності та операційний важіль. Оцінка життєвого циклу продукції. Види припущень, яких необхідно дотримуватися в аналізі беззбитковості.

Аналіз релевантної інформації для прийняття управлінських рішень. Характеристика релевантної та нерелевантної інформації.

Методи формування інформації для прийняття рішень у процесі постачання. Методи формування інформації для прийняття рішень у процесі виробництва та у процесі реалізації. Прийняття рішень в умовах обмежувальних чинників. Особливості методів формування інформації для прийняття інвестиційних рішень. Статистичні та динамічні методи оцінки інвестицій.

Облік і контроль діяльності за центрами відповідальності. Сутність та значення обліку та контролю затрат і доходів за центрами відповідальності. Типи центрів відповідальності. Місця виникнення затрат. Принципи формування внутрішніх звітів. Трансфертне ціноутворення.

Бюджетування і контроль затрат, доходів і фінансових результатів діяльності підприємства. Сутність, мета та призначення бюджетування. Послідовність та рівні розробки бюджетів. Особливості розробки основного бюджету та взаємоузгодження його елементів. Види бюджетів. Бюджетування додаткове. Бюджетування «з нуля». Статичні та гнучкі бюджети.

Облік і калькулювання собівартості за нормативними затратами. Сутність, значення та необхідність використання нормативного методу обліку затрат. Калькулювання нормативної собівартості. Аналіз сукупних відхилень матеріальних затрат. Аналіз сукупних відхилень затрат на оплату праці. Аналіз сукупних відхилень за загально-виробничими затратами. Аналіз відхилень сумарного доходу. Види нормативів. Класифікація відхилень.

Управлінська звітність. Сутнісна характеристика, мета та завдання управлінської звітності. Методика формування управлінської звітності. Корпоративна нефінансова звітність підприємства. Діагностика, моніторинг та оцінка ефективності впровадження управлінської звітності.

РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Місце і роль аналізу господарської діяльності в інформаційній системі управління. Зміст аналізу господарської діяльності: предмет,

мета і завдання. Класифікація видів аналізу господарської діяльності. Напрями розвитку аналізу господарської діяльності.

Методичне забезпечення аналізу господарської діяльності. Метод аналізу господарської діяльності. Науковий інструментарій аналізу господарської діяльності: загальнонаукові та конкретно-наукові методичні прийоми і способи аналізу. Основи класифікації методичних способів і прийомів аналізу господарської діяльності. Методика аналізу господарської діяльності та особливості її побудови залежно від об'єкта дослідження.

Інформаційна база та організація аналізу господарської діяльності. Економічна інформація та основні ознаки її класифікації в аналізі господарської діяльності. Інформація бухгалтерського обліку. Аналітичні можливості фінансової звітності. Статистична інформація, її використання в аналізі господарської діяльності. Позаоблікова інформація та особливості її використання в аналізі господарської діяльності. Основи організації аналізу господарської діяльності в умовах застосування сучасних інформаційних технологій.

Аналіз виробництва, реалізації і собівартості продукції промислових підприємств. Аналіз виконання виробничої програми підприємства; загальний аналіз обсягу виробництва і реалізації продукції; аналіз якості продукції. Методика аналізу витрат на виробництво продукції. Загальний та факторний аналіз виробничих витрат. Методика аналізу собівартості реалізованої продукції.

Аналіз матеріальних і трудових ресурсів підприємства. Мета і завдання аналізу матеріальних і трудових ресурсів підприємства. Методика аналізу трудових ресурсів виробництва та реалізації продукції. Аналіз забезпеченості та динаміки трудових ресурсів підприємства. Аналіз продуктивності праці. Аналіз фонду заробітної плати. Аналіз забезпеченості підприємства основними засобами. Аналіз динаміки основних засобів підприємства. Аналіз якісного стану основних засобів. Аналіз ефективності використання основних засобів. Методика аналізу матеріальних оборотних активів. Аналіз забезпеченості та динаміки матеріальних оборотних активів підприємства.

Аналіз реалізації товарів і витрат підприємств торгівлі. Аналіз досягнення мети реалізації товарів і послуг. Аналіз товарообороту в цілому, за видами, організаційними формами, методами торгівлі. Аналіз товарообороту за складом, структурою та асортиментом. Аналіз і оцінка впливу зовнішніх чинників на зміну товарообороту. Загальний аналіз витрат підприємств торгівлі. Методика визначення відносної економії витрат або їх перевитрат. Факторний аналіз витрат. Аналіз складу, структури і динаміки витрат за видами діяльності, функціями, елементами.

Аналіз виробництва і собівартості продукції підприємств сільськогосподарства. Аналіз природно-кліматичних умов діяльності сільськогосподарських підприємств. Аналіз використання земельних

ресурсів. Аналіз виробництва продукції рослинництва. Аналіз виробництва продукції тваринництва. Аналіз витрат і собівартості продукції сільськогосподарських підприємств.

Аналіз виробництва і собівартості продукції капітального будівництва. Мета і завдання аналізу виробництва і собівартості продукції капітального будівництва. Показники і зміст аналізу виконання плану капітальних вкладень та введення в дію основних засобів. Показники і зміст аналізу будівельно-монтажних робіт за загальним обсягом, виконавцями, об'єктами. Аналіз собівартості будівельних і монтажних робіт для об'єктів капітального будівництва.

Аналіз виробництва та собівартості робіт і послуг автомобільного транспорту. Мета і завдання аналізу виробництва і собівартості робіт та послуг автомобільного транспорту. Організаційно-інформаційна модель аналізу виробництва і собівартості робіт та послуг автомобільного транспорту. Аналіз перевезень за загальним обсягом та видами. Показники і зміст аналізу використання транспортних засобів. Аналіз витрат і собівартості перевезень вантажів та іншої транспортної роботи і послуг.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ДО РОЗДІЛУ 1. ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК

Нормативно-правові акти

1. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0893-99>
2. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: <http://https://www.minfin.gov.ua/news/view/natsionalni-polozhennia-standarty-bukhhalterskoho-obliku?category=dohidna-politika&subcategory=buhgalterskij-oblik>
3. Податковий кодекс України від 02.12. 2010 р. № 2755 – IV. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>
4. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14>

Основний

1. Лишиленко А. Бухгалтерський облік: підруч. К.: Центр учбової літератури, 2017. 670 с.
2. Лисиченко О.О., Атамас П.Й., Атамас О.П. Фінансовий облік: навчальний посібник / За заг. ред. к.е.н, проф. П.Й. Атамаса. К.: «ЦУЛ», 2019. 356 с.
3. Фінансовий облік: підруч. / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Н. В. Гудзь [та ін.]. 4-те вид. [доп. і перероб.]. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 451 с.

Додатковий

1. Скоробогатова Н.Є. Бухгалтерський облік: навч. посібник. Київ: КПІ ім. Сікорського; Вид-во «Політехніка», 2017. 248 с.

2. Шаповалова А.П., Уманців Г.В., Кузьменко О.П. *Фінансовий облік: опорний конспект лекцій*. К.: КНТЕУ, 2018.

ДО РОЗДІЛУ 2. УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК

Основний

1. Голов С. Ф. *Управлінський облік: Підручник*. – Київ: «Центр учбової літератури», 2018. 534 с.
2. Г. О. Партин, *Управлінський облік: підручник* / Г. О. Партин, А. Г. Загородній, А. І. Ясінська, Т. І. Воскресенська Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 340 с.

Додатковий

1. Лень В.С. Л. *Управлінський облік: підручник* / В.С. Лень. — Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2015. 328 с.

ДО РОЗДІЛУ 3. АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Основний

1. *Барабаши Н.С. Аналіз господарської діяльності: навч. посіб./ Н.С. Барабаши; за заг. ред. Є.В. Мниха. Київ : КНТЕУ, 2005. 395 с.*
2. Мулик Т.О. *Аналіз господарської діяльності: навчальний посібник*. К.: Центр учбової літератури, 2017/ 288 с.
3. Сименко І. *Аналіз господарської діяльності підприємства: навч. посібник*. К.: Центр навчальної літератури, 2017. 384 с.

Додатковий

1. *Аналіз господарської діяльності підприємства : навч. посібник/ Авт. кол.: Н. Б. Кащена, Н. М. Гаркуша, Т.О. Сідорова, Г. Г. Лисак; Харк. держ. ун-т харч. та торг. Харків: ХДУХТ, 2013. 396 с.*

КРИТЕРІЇ

оцінювання знань на вступному фаховому випробуванні для здобуття освітнього ступеня магістра

1. Загальні положення:

Мета фахового випробування – оцінити відповідність знань, умінь та навичок вступників згідно з вимогами програми вступного фахового випробування.

2. Структура екзаменаційного білета:

Екзаменаційний білет з фахового випробування складається з 50-ти закритих тестових завдань.

3. Критерії оцінювання:

- Рівень знань оцінюється за 200-баловою шкалою.
- Серед відповідей на тестове завдання вступнику слід обрати одну правильну.
- Правильна відповідь на тестове завдання оцінюється у 4 бали, а неправильна – у 0 балів.
- Особи, які отримали менше 100 балів до наступних випробувань не допускаються та участі у конкурсі не беруть.